7/2661 -3-

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Genel Sekreterlik

317

SAYI :1200.001/ 484
KONU:Soru Önergesi

27./.10./2000

T.B.M.M. BAŞKANLIĞINA

İLGİ: Başbakanlığın 24.10.2000 gün ve B.02.0.KKG.0.12/106-305-9/5079 sayılı Yazısı. 7/2661 - 6988

Kocaeli Mv. Sn. Mehmet BATUK'un Başbakan Sn.Bülent ECEVİT tarafından Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve Başbakanımızca da kendileri adına tarafımdan cevaplandırılması istenilen yazılı soru önergesinde ileri sürülen hususlarla ilgili cevap aşağıya çıkarılmıştır.

Soru önergesinde de ifade edildiği üzere 17 Ağustos Marmara Depremi sonrasında depremden zarar gören pek çok yöremizle iletişim sorunları yaşandığı bilinmektedir.

17 Ağustos 1999 Marmara Depremi sonrasında yaşanan iletişimdeki aksaklıkların giderilebilmesi ve olası herhangi bir kriz halinde Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi ile İl Kriz Merkezleri arasındaki haberleşmenin her koşulda kesintisiz, süratli ve etkin bir biçimde sağlanabilmesi maksadıyla Başbakanlıkça, Ulaştırma Bakanlığına yeni bir haberleşme sisteminin ivedi araştırılarak sonucunun Başbakanlığa bildirilmesi talimatı verilmiştir.

Ulaştırma Bakanlığı kriz hallerinde haberleşmenin etkin bir şekilde sağlanabilmesi için:

1-Yüksek Frekans-Tek yan bant (YF-TYB) telsiz sistemi/(HF-SSB) ile

2-Uydu cep telefonu (IRIDIUM) sisteminin oluşturulmasını önermiştir.

Başbakanlık kriz Yönetim Merkezince, her koşulda kesintisiz haberleşme sağlayacak yukarıda önerilen her iki sisteminde oluşturulması uygun görülmüştür.

Bunun üzerine Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezince İçişleri Bakanlığına ülke genelinde valiliklerce kullanılmak üzere yukarıda cinsi belirtilen uydu cep telefonlarının satın alınarak ödeneğinin Başbakanlıktan istenilmesi talimatı verilmiştir.

İçişleri Bakanlığı sivil Savunma Genel Müdürlüğünce sistemlerin teknik olarak birbirine uyum sağlaması açısından alımların toplu olarak tek elden İçişleri Bakanlığı İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığınca sağlanabilmesi için umum valiliklerden gerekli sistemlerin belirlenerek bildirilmesi istenmiştir.

İçişleri Bakanlığınca, valiliklerden gelen taleplerin değerlendirilmesi sonucu, 90 adet uydu telefonuna (IRIDIUM) ihtiyaç olduğu ve Ulaştırma Bakanlığı Telsiz Genel Müdürlüğünce yapılan piyasa araştırmasına göre opsiyonel aksesuarlar hariç bildirilen fiyatlar üzerinden sistemin 225.000 ABD Doları tahmini fiyatla kurulacağı belirtilerek bunun Türk Lirası karşılığını oluşturacak ödeneğin Bakanlıklarına aktarılması istenmiş, bunun

Türk Lirası karşılığını oluşturacak ödeneğin Bakanlıklarına aktarılması istenmiş, bunun üzerine Başbakanlıkça, İl Özel İdareleri Fonunun acil destek kaleminden 120.250.000.000 TL. ödenek İçişleri Bakanlığına aktarılmıştır. 318/4

İçişleri Bakanlığı'nca gerekli ihale ve şartname hazırlıkları tamamlanarak Fon İhale Yönetmeliğine göre ihaleye çıkılmış ve ihale 02.02.2000 tarihinde yapılmıştır.

İhale sonucunda, ihaleye iştirak eden üç firmadan, en ucuz teklifi veren Sakarya Telekomünikasyon Sistemleri Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti, yapılan pazarlık neticesinde, cihaz başına 1.475.000 TL. fiyatla, 81 adet uydu telefonun satış, montaj ve kullanıma hazır hale getirme işlemlerini yüklenmiş ve 14.02.2000 tarihinde firma ile bir sözleşme akdedilmiştir.

Buna göre telefonların teslim ve montajını tamamlayan bu firmaya 81 telefonun cihaz ve aksesuar bedeli olarak 100.000.000.000 TL. anten montaj ücreti olarak da 19.142.854.000 TL. olmak üzere toplam 119.142.854.000 Tl. ödeme yapılmıştır.

Telefonların abonelik işlemlerinin tamamlanmasından bir müddet sonra, Türk Telekom A.Ş. Genel Müdürlüğünce, IRIDIUM (GMPC) Sisteminin Amerika'daki sahibi konumundaki ana firma olan IRIDIUM LLC'nin içine düştüğü finans sıkıntısı nedeniyle iflastan korunmak için konkordato ilan ettiği ve Amerikan İflas Mahkemesi 17 Mart 2000 tarihi itibariyle IRIDIUM LLC'nin servislerinin tüm dünyada durdurularak şirketin tasfiyesine karar verdiği, ayrıca IRIDIUM uydu ağının bir anda kapatılmasının mevcut aboneler açısından olumsuz sonuçlar doğuracağı kaygısıyla uydu ağının teknik işletimini yapmakta olan motorola şirketi'nin kısıtlı bir süre daha ağı işletmeye devam edeceğini açıkladığı bildirilmiştir.

Mevcut durumda IRIDIUM uydu telefonlarının kendi aralarındaki haberleşme kesintisiz olarak devam etmekte, yalnız bu telefonlarla sabit / cep telefonları arasındaki haberleşme yapılamadığından telefonların fonksiyonları daralmıştır.

Bunun üzerine içişleri Bakanlığı İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığınca konu Bakanlık Hukuk Müşavirliğine intikal ettirilmiş ve Hukuk Müşavirliği konu ile ilgili yapmış olduğu inceleme sonucunda Maliye Bakanlığına bir yazı göndererek söz konusu telefonların alımında kullanılan paranın İl Özel İdareleri Fonundaki Acil Destek Kaleminden Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi insiyatifi ile kullanılması ve fonun bütçe içi fonlardan olması nedeniyle fonksiyonları daralan telefonların yüklenici firmaya iade edilerek hazinenin uğradığı zararın telafi edilebilmesi için ödenen bedelin geri alınması ve ihalenin iptali hususunda Maliye Bakanlığının görüşünü sormuş ve gerekiyorsa İstirdat Davası açılmasını istemiştir.

Sonuç olarak önergede yer alan sorular aşağıda cevaplandırılmıştır;

1-Yukarıda açıklandığı üzere toplam 81 adet uydu cep (IRIDIUM) telefonunun alımı yapılmıştır.

2-Telefonların düşük kapasiteli olarak çalışması (IRIDIUM) sisteminin ABD'deki sahibi konumundaki ana firma olan IRIDIUM LLC'nin konkordato ilan etmesi ve A.B.D.İflas Mahkemesi'nin 17 Mart 2000 tarihinde şirketin tasfiyesine karar vermesinden kaynaklanmaktadır.

3-Yapılan ihale sözleşmesi teslim alma, teslim etme, muayene ve kabul şartları, taahhüdün yapılamaması halinde uygulanacak cezalar ile devir ve 2. ele verme gibi yaptırımları yani normal bir ihale sözleşmesinde yer alması gereken şartları kapsamaktadır. Amerika'daki firmanın iflas edebileceği öngörülemediği için böyle bir yaptırım hükmü yer almamıştır.

Diğer taraftan IRIDIUM'lu telefonlarla ilgili olarak Türk Telekom A.Ş. ile yapılan abonelik sözleşmesi resmi ve özel kuruluşlara uygulanan standart sözleşme olup taraflar

bu sözleşmeyi kabul etmiştir. Bu sözleşmede de sistemin çalışamaması halinde Türk Telekomdan hiçbir hak ve tazminat isteminde bulunulamayacağı hükmü yer almaktadır.

4- İhale komisyonunun yürüttüğü işlemler itibarıyla herhangi bir yasal eksiklik söz konusu olmadığı için ihaleyi hazırlayan ve uygulayan görevliler hakkında soruşturma açılmasına gerek görülmemiştir.

5- Söz konusu işlemle ilgili olarak harcanılan para 119.142.854.000 TL. olmakla birlikte İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği konunun incelenmesinden sonra ortaya çıkan bu durum üzerine Maliye Bakanlığına bir yazı göndererek telefonların iade edilmesi, ödenen bedelin geri alınması ve ihalenin iptali hususunda Maliye Bakanlığının görüşünü sormuş ve gerekiyorsa İstirdat Davası açılmasını istemiştir.

Arz ederim.

Sadettin TANTAN
Bakan

DAĞITIM :

Gereği : T.B.M.M.Başkanlığına

Bilgi : Başbakanlığa